

KOMISJONI DIREKTIIV 2008/62/EÜ,

20. juuni 2008,

millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektsioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/57/EÜ õli- ja kiutaimede seemne turustamise kohta, ⁽⁶⁾ eriti selle artikli 27 lõike 1 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

ning arvestades järgmist:

võttes arvesse nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/401/EMÜ söödakultuuride seemne turustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 22a lõike 1 punkti b,

(1) Viimastel aastatel on üha olulisemaks muutunud bioloogilise mitmekesisuse ja taimede geneetiliste ressursside säilitamise küsimus, nagu näitavad mitmesugused rahvusvahelised ja ühenduse tasandi sündmused. Olgu näitena mainitud nõukogu 25. oktoobri 1993. aasta otsus 93/626/EMÜ bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni sõlmimise kohta, ⁽⁷⁾ nõukogu 24. veebruari 2004. aasta otsus 2004/869/EÜ toidu ja põllumajanduse taimede geneetilisi ressursse käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel, ⁽⁸⁾ nõukogu 24. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 870/2004, millega kehtestatakse ühenduse programm põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1467/94, ⁽⁹⁾ ja nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta. ⁽¹⁰⁾ Kõnealuste küsimuste arvessevõtmiseks tuleks kehtestada erinõuded vastavalt põllukultuuride seemnete turustamist reguleerivatele ühenduse õigusaktidele, täpsemalt direktiividele 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/56/EÜ ja 2002/57/EÜ.

võttes arvesse nõukogu 14. juuni 1966. aasta direktiivi 66/402/EMÜ teraviljaseemne turustamise kohta, ⁽²⁾ eriti selle artikli 22a lõike 1 punkti b,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta, ⁽³⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 6, artikli 20 lõiget 2 ja artiklit 21,

(2) Et tagada taimede geneetiliste ressursside säilitamist *in situ*, tuleks kasvatada ja turustada rahvaselektsioonsorte ja sorte, mis on kohanenud kohalike ja piirkondlike oludega ning mida ohustab geneetiline erosioon (edaspidi „säilitussordid“) isegi siis, kui need ei vasta sortide heakskiitmise ning seemnete ja seemnekartuli turustamise üldnõuetele. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleb kehtestada erandid säilitussortide heakskiitmiseks, riiklikesse põllukultuuride kataloogidesse kandmiseks ning nimetatud sortide seemnete ja seemnekartuli tootmiseks ja turustamiseks.

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/54/EÜ peediseemne turustamise kohta, ⁽⁴⁾ eriti selle artikli 30 lõike 1 punkti b,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/56/EÜ seemnekartuli turustamise kohta, ⁽⁵⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 1 ja artikli 27 lõike 1 punkti b,

⁽¹⁾ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298/66. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2007/72/EÜ (ELT L 329, 14.12.2007, lk 37).

⁽²⁾ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2309/66. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/55/EÜ (ELT L 159, 13.6.2006, lk 13).

⁽³⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

⁽⁴⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.1.2005, lk 18).

⁽⁵⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2005/908/EÜ (ELT L 329, 16.12.2005, lk 37).

⁽⁶⁾ EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/117/EÜ.

⁽⁷⁾ EÜT L 309, 13.12.1993, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 378, 23.12.2004, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 162, 30.4.2004, lk 18.

⁽¹⁰⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 146/2008 (ELT L 46, 21.2.2008, lk 1).

- (3) Kõnealused erandid peaksid käsitlema olulisi sordi heakskiitmise nõudeid ja menetlusnõudeid, mis on sätestatud komisjoni 6. oktoobri 2003. aasta direktiivis 2003/90/EÜ, millega kehtestatakse rakendusmeetmed nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ artikli 7 kohaldamiseks teatavate põllumajandustaimesortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavate tunnuste ja kontrollimise miinimumtingimuste osas. ⁽¹⁾
- (4) Liikmesriikidele tuleks eelkõige anda õigus võtta ise vastu sätteid, mis käsitlevad eristatavust, püsivust ja ühtlikkust. Kõnealused eristatavust ja püsivust käsitlevad sätted peaksid põhinema vähemalt omadustel, mis on loetletud tehnilises küsimustikus, mille taotleja täidab, kui ta esitab sordi heakskiitmise taotluse, nagu on sätestatud direktiivi 2003/90/EÜ I ja II lisas. Kui ühtlikkust hinnatakse mittersordiehtsate taimede põhjal, peaksid sätted ühtlikkuse kohta põhinema kindlaks määratud normidel.
- (5) Tuleks kehtestada menetlusnõuded, mille kohaselt võib sordi heaks kiita ametliku kontrollita. Lisaks on seoses sordinimedega vaja sätestada teatud erandid nõuetest, mis on sätestatud direktiivis 2002/53/EÜ ja komisjoni 4. mai 2000. aasta määruses (EÜ) nr 930/2000, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad seoses põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide nimede sobivusega. ⁽²⁾
- (6) Seoses säilitussortide seemnete ja seemnekartuli tootmise ning turustamisega tuleks kehtestada erand ametlikust sertifitseerimisest.
- (7) Tagamaks, et säilitussortide seemnete ja seemnekartuli turustamine toimuks taimede geneetiliste ressursside säilimise kontekstis, tuleks ette näha piirangud, eelkõige seoses päritolupiirkonnaga. Et aidata kaasa nende sortide säilitamisele *in situ* ja jätkusuutlikule kasutamisele, peaks liikmesriikidel olema võimalus kiita heaks täiendavaid piirkondi, kus võib turustada seemnekoguseid, mis on jäänud üle asjaomase sordi säilimiseks tema päritolupiirkonnas vajalikust kogusest, tingimusel, et need täiendavad piirkonnad on looduslike ja poollooduslike kasvukohtade poolest päritolupiirkonnaga võrreldavad. Tagamaks, et säiliks seos päritolupiirkonnaga, ei tohiks seda võimalust kohaldada, kui liikmesriik on heaks kiitnud täiendavad seemnetootmispiirkonnad.
- (8) Tuleks määrata turustamise maksimumkogused iga säilitussordi kohta liigi piires ja kõikide säilitussortide üldkogus liigi piires. Et tagada kõnealustest kogustest kinnipidamine, peaksid liikmesriigid nõudma, et tootjad teataksid säilitussortide kogused, mida nad kavatsevad toota, ja eraldama tootjatele kogused.
- (9) Asjakohaste pitseerimis- ja märgistusnõuete abil tuleks tagada seemnete ja seemnekartuli jälgitavus.
- (10) Et tagada käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade nõuetekohane kohaldamine, tuleks korraldada seemnekasvatuse seiret, analüüsida seemneid ja teha ametlikku järelkontrolli. Tarnijad peaksid teatama liikmesriikidele ja liikmeriigid omakorda komisjonile turuleviidud säilitussortide seemnete kogused.
- (11) Kolme aasta pärast peaks komisjon hindama, kas käesolevas direktiivis ette nähtud meetmed, eelkõige koguselisi piiranguid käsitlevad sätted, on tõhusad.
- (12) Käesoleva direktiiviga ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

1. Seoses direktiividega 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/56/EÜ ja 2002/57/EÜ hõlmatud põllukultuuride sortidega sätestatakse käesolevas direktiivis teatud erandid, mis on seotud taimede geneetiliste ressursside *in situ* säilitamise ja jätkusuutliku kasutamise kasvatamise ja turustamise kaudu:

- a) kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud rahvaselektioonsortide ja sortide heakskiitmisel riiklikesse põllukultuuride kataloogidesse kandmiseks vastavalt direktiivile 2002/53/EÜ;

⁽¹⁾ ELT L 254, 8.10.2003, lk 7. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2007/48/EÜ (ELT L 195, 27.7.2007, lk 29).

⁽²⁾ EÜT L 108, 5.5.2000, lk 3. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 920/2007 (ELT L 201, 2.8.2007, lk 3).

b) kõnealuste rahvaselektsioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks.

2. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse direktiive 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/53/EÜ, 2002/54/EÜ, 2002/56/EÜ ja 2002/57/EÜ.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „säilitamine *in situ*” – geneetilise materjali säilitamine tema loomulikus keskkonnas ja kultuurtaimeliikide puhul põllumajanduskeskkonnas, kus on välja kujunenud nende eriomadused;
- b) „geneetiline erosioon” – sama liigi populatsioonide või sortide geneetilise mitmekesisuse kadumine aja jooksul või liigi geneetilise baasi kitsenemine inimtegevuse või keskkonnamuutuste tõttu;
- c) „rahvaselektsioonsort” – taimeliikide populatsioonid või kloonid, mis on kohanenud oma piirkonna keskkonnamuutustega;
- d) „seemned” – seemned ja seemnekartul, v.a juhul, kui seemnekartul on sõnaselgelt välja jäetud.

II PEATÜKK

SÄILITUSSORTIDE HEAKSKIITMINE

Artikkel 3

Säilitussort

Liikmesriigid võivad artikli 1 lõike 1 punktis a nimetatud rahvaselektsioonsordid ja sordid riiklikesse põllukultuuride kataloogidesse kandmiseks heaks kiita tingimusel, et on täidetud artiklites 4 ja 5 sätestatud nõuded. Kõnealused rahvaselektsioonsordid või sordid kantakse ühisesse põllukultuuride kataloogi „säilitussortidena”.

Artikkel 4

Sisulised nõuded

1. Et artikli 1 lõike 1 punktis a nimetatud rahvaselektsioonsorti või sorti käsitataks säilitussordina, peab see huvi pakkuma taimede geneetiliste ressursside säilitamise seisukohast.

2. Erandina direktiivi 2003/90/EÜ artikli 1 lõike 2 võivad liikmesriigid ise vastu võtta sätteid, mis käsitlevad säilitussortide eristatavust, püsivust ja ühtlikkust.

Sellisel juhul tagavad nad, et eristatavuse ja püsivuse puhul kohaldatakse vähemalt näitajaid, millele on osutatud järgmistes dokumentides:

- a) tehnilised küsimustikud, mis on seotud direktiivi 2003/90/EÜ I lisas nimetatud Ühenduse Sordiameti (CPVO) suunistega, mida kohaldatakse kõnealuse liigi suhtes, või
- b) direktiivi 2003/90/EÜ II lisas nimetatud Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (UPOV) suuniste tehnilised küsimustikud, mida kohaldatakse kõnealuse liigi suhtes.

Ühtlikkuse hindamisel kohaldatakse direktiivi 2003/90/EÜ.

Kui ühtlikkust hinnatakse mittesordiechtsate taimede põhjal, tuleb kohaldada populatsioonistandardit 10 % usutavuse läve 90 % juures.

Artikkel 5

Menetlusnõuded

Erandina direktiivi 2002/53/EÜ artikli 7 lõike 1 esimesest lausest ei ole ametlik katsetuskontroll vajalik, kui säilitussordi heakskiitmise kohta otsuse tegemiseks piisab järgmisest teabest:

- a) säilitussordi kirjeldus ja sordinimi;
- b) mitteametlike katsete tulemused;
- c) kasvatamise, paljundamise ja kasutamise käigus omandatud praktiliste kogemuste põhjal saadud teadmised, millest taotleja on liikmesriigile teatanud;
- d) muu teave ja eelkõige see, mis on pärit taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatelt asutustelt või liikmesriigis selleks tunnustatud organisatsioonidelt.

Artikkel 6

Heakskiitmisest keeldumine

Säilitussorti ei kanta riiklikku põllukultuuride kataloogi, kui:

- a) see on juba kantud ühisesse põllukultuuride kataloogi muu kui „säilitussordina” või on välja arvatud ühisest põllukultuuride kataloogist viimase kahe aasta jooksul või viimase kahe aasta jooksul pärast direktiivi 2002/53/EÜ artikli 15 lõikes 2 ette nähtud aja möödumist või
- b) see on võetud nõukogu määruses (EÜ) nr 2100/94 ⁽¹⁾ sätestatud ühenduse sordikaitse alla või riikliku sordikaitse alla või kõnealuse kaitse alla võtmise taotlus on läbivaatamisel.

Artikkel 7

Sordinimi

1. Enne 25. maid 2000. aastat tuntud sordinimega säilitussortide puhul võivad liikmesriigid lubada erandi tegemist määrusest (EÜ) nr 930/2000, välja arvatud juhul, kui nimetatud erand rikuks kolmandate isikute varasemaid õigusi, mida kaitseb kõnealuse määruse artikkel 2.
2. Olenemata direktiivi 2002/53/EÜ artikli 9 lõikest 2 võivad liikmesriigid sordi jaoks heaks kiita rohkem kui ühe sordinime, kui need nimed on ajalooliselt tuntud.

Artikkel 8

Päritolupiirkond

1. Kui liikmesriik kiidab säilitussordi heaks, määrab ta piirkonna või piirkonnad, kus seda sorti on ajalooliselt kasvatatud ja kus see on kohanenud (edaspidi „päritolupiirkond”). Ta võtab arvesse taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatelt asutustelt või liikmesriikides selleks tunnustatud organisatsioonidelt saadud teavet.

Kui päritolupiirkond asub rohkem kui ühes liikmesriigis, määravad selle kõik asjaomased liikmesriigid omavahelisel kokkuleppel.

2. Päritolupiirkonda määravad liikmesriigid teatavad määratud piirkonna komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1.

Artikkel 9

Säilitamine

Liikmesriigid tagavad, et säilitussorti säilitatakse selle päritolupiirkonnas.

III PEATÜKK

SEEMNETE TOOTMINE JA TURUSTAMINE

Artikkel 10

Sertifitseerimine

1. Erandina direktiivi 66/401/EMÜ artikli 3 lõikes 1, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 3 lõikes 1, direktiivi 2002/54/EÜ artikli 3 lõikes 1, direktiivi 2002/56/EÜ artikli 3 lõikes 1 ja direktiivi 2002/57/EÜ artikli 3 lõikes 1 sätestatud sertifitseerimisnõuetest võivad liikmesriigid ette näha, et säilitussordi seemne võib viia turule, kui see vastab käesoleva artikli lõigetele 2, 3 ja 4.

2. Seeme peab pärinema seemnest, mis on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadeaga.

3. Seeme, v.a *Oryza sativa* seeme, peab vastama sertifitseeritud seemne sertifitseerimisele esitatavatele nõuetele, mis on sätestatud direktiivides 66/401/EMÜ, 66/402/EMÜ, 2002/54/EÜ, 2002/56/EÜ ja 2002/57/EÜ, v.a minimaalset sordipuhust ja ametlikku kontrolli või ametliku järelevalve all teostatud kontrolli käsitlevad nõuded.

Oryza sativa seeme peab vastama direktiivis 66/402/EMÜ sätestatud „teise põlvkonna sertifitseeritud seemne” sertifitseerimise nõuetele, v.a minimaalset sordipuhust ja ametlikku kontrolli või ametliku järelevalve all teostatud kontrolli käsitlevad nõuded.

Seeme peab olema piisavalt sordipuhas.

4. Seoses seemnekartuliga võivad liikmesriigid sätestada, et direktiivi 2002/56/EÜ artiklit 10, mis käsitleb suurus, ei kohaldata.

Artikkel 11

Seemnetootmispiirkond

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitussordi seemneid võib toota ainult päritolupiirkonnas.

Kui artikli 10 lõikes 3 sätestatud sertifitseerimisnõudeid ei suudeta kõnealuses piirkonnas täita konkreetse keskkonnaprobleemi tõttu, võivad liikmesriigid kiita heaks täiendavad seemnetootmispiirkonnad, võttes arvesse taimede geneetiliste ressursidega tegelevatel asutustel või liikmesriigis selleks tunnustatud organisatsioonidel saadud teavet. Kõnealustes täiendavates piirkondades toodetud seemet võib siiski kasutada üksnes päritolupiirkondades.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele täiendavad piirkonnad, mida nad kavatsevad lõike 1 alusel seemnetootmiseks heaks kiita.

Komisjon ja teised liikmesriigid võivad 20 päeva jooksul pärast kõnealuse teate saamist taotleda asja üleandmist alalisele põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komiteele. Et vajaduse korral sätestada selliste piirkondade määramiseks piirangud või tingimused, tehakse otsus vastavalt olukorrale direktiivi 66/401/EMÜ artikli 22a lõike 1 punkti b, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 22a lõike 1 punkti b, direktiivi 2002/53/EÜ artikli 4 lõike 6, artikli 20 lõike 2 ja artikli 21, direktiivi 2002/54/EÜ artikli 30 lõike 1 punkti b, direktiivi 2002/56/EÜ artikli 10 lõike 1 ja artikli 27 lõike 1 punkti b või direktiivi 2002/57/EÜ artikli 27 lõike 1 punkti b alusel.

Kui komisjon ega ükski teine liikmesriik ei esita teises lõigus nimetatud taotlust, võib kõnealune liikmesriik teates nimetatud täiendavad seemnetootmispiirkonnad heaks kiita.

Artikkel 12

Seemnete kontroll

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitussortide seemneid kontrollitakse, et teha kindlaks nende vastavus artikli 10 lõikes 3 sätestatud sertifitseerimisnõuetele.

Selline kontroll toimub kooskõlas hetkel kasutusel olevate rahvusvaheliste meetoditega või selliste meetodite puudumisel kooskõlas muude asjakohaste meetoditega.

2. Lõikes 1 nimetatud kontrolli puhul tagavad liikmesriigid, et proovid võetakse homogeensetest partiidest. Nad kohaldavad direktiivi 66/401/EMÜ artikli 7 lõikes 2, direktiivi 66/402/EMÜ artikli 7 lõikes 2, direktiivi 2002/54/EÜ artikli 9 lõikes 2 ja direktiivi 2002/57/EÜ artikli 9 lõikes 2 sätestatud eeskirju partii ja proovi massi kohta.

Artikkel 13

Turustustingimused

1. Liikmeriigid tagavad, et säilitussordi seemneid võib turustada üksnes järgmistel tingimustel:

a) need on toodetud oma päritolupiirkonnas või artiklis 11 nimetatud piirkonnas;

b) turustamine toimub seemnete päritolupiirkonnas.

2. Erandina lõike 1 punktist b võib liikmesriik oma territooriumil heaks kiita täiendavaid piirkondi, kus võib turustada säilitussordi seemneid, tingimusel, et need piirkonnad on antud sordi looduslike ja poollooduslike kasvukohtade poolest päritolupiirkonnaga võrreldavad.

Kui liikmesriigid selliseid täiendavaid piirkondi heaks kiidavad, tagavad nad, et seemnekogus, mis on vajalik vähemalt artiklis 14 osutatud seemnekoguse tootmiseks, jäetakse sordi säilitamiseks selle päritolupiirkonnas.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele selliste täiendavate piirkondade heakskiitmisest.

3. Kui liikmesriik kiidab artikli 11 kohaselt heaks täiendava seemnetootmispiirkonna, ei kasuta ta käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud erandit.

Artikkel 14

Koguselised piirangud

Kõik liikmesriigid tagavad, et mis tahes säilitussordi turustatud seemne kogus ei ületa 0,5 % kõnealuses liikmesriigis ühe kasvu- perioodi jooksul kasutatava sama liigi seemnest või 100 hektari külvamiseks vajalikku kogust, olenevalt sellest, kumb kogus on suurem. Liikide puhul nagu *Pisum sativum*, *Triticum spp.*, *Hordeum vulgare*, *Zea mays*, *Solanum tuberosum*, *Brassica napus* ja *Helianthus annuus* ei tohi kõnealune osakaal ületada 0,3 % või 100 hektari külvamiseks vajalikku kogust, olenevalt sellest, kumb kogus on suurem.

Igas liikmesriigis turustatava säilitussordi seemne kogus ei tohi siiski ületada 10 % kõnealuse liigi seemnest, mida kasutatakse selles liikmesriigis ühe aasta jooksul. Juhul kui selle tulemusena saadav kogus on väiksem kui 100 hektari külvamiseks vajalik kogus, võib selles liikmesriigis ühe aasta jooksul külvatava asjaomase liigi seemne kogust suurendada nii, et see ulatuks 100 hektari külvamiseks vajaliku koguseni.

*Artikkel 15***Koguseliste piirangute kohaldamine**

1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad teatavad neile enne iga tootmisperioodi algust seemnetootmisala suuruse ja asukoha.
2. Kui lõikes 1 nimetatud teadete põhjal ületatakse tõenäoliselt artiklis 14 sätestatud koguseid, määravad liikmesriigid igale asjaomasele tootjale koguse, mida ta võib vastaval tootmisperioodil turustada.

*Artikkel 16***Seemnekultuuride seire**

Liikmesriigid tagavad ametliku seirega, et säilitussortide seemnete kasvatus on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega, pöörates erilist tähelepanu sordile, seemnetootmise kohtadele ja kogustele.

*Artikkel 17***Pakendite ja konteinerite pitseerimine**

1. Liikmesriigid tagavad, et säilitussortide seemneid turustatakse üksnes suletud ja pitseeritud pakendites või konteinerites.
2. Tarnija pitseerib seemnete pakendid ja konteinerid nii, et neid ei saa avada pitseerimissüsteemi kahjustamata või tarnija etiketile, pakendile või konteinerile avamisjärgi jätmata.
3. Et tagada pitseerimine lõike 2 kohaselt, peab pitseerimissüsteem hõlmama vähemalt etiketi või pitseri kinnitamist.

*Artikkel 18***Märgistamine**

Liikmesriigid tagavad, et säilitussortide seemnete pakendid on varustatud tarnija etiketi või trükitud või templiga löödud sildiga, mis sisaldab järgmist teavet:

- a) sõnad „EÜ eeskirjad ja standardid“;
- b) etiketi paigaldamise eest vastutava isiku nimi ja aadress või tunnusmärk;
- c) pitseerimise aasta järgmisel viisil: „pitseeritud ...“ (aasta) või, v.a seemnekartuli puhul, idanevuse analüüsi eesmärgil tehtud viimase proovivõtu aasta järgmisel viisil: „proov võetud ...“ (aasta);
- d) liik,

- e) säilitussordi nimi;
- f) sõna „säilitussort“;
- g) päritolupiirkond;
- h) kui seemnetootmispiirkond erineb päritolupiirkonnast, märgitakse ka seemnetootmispiirkond;
- i) partii viitenumber, mille annab etiketi paigaldamise eest vastutav isik;
- j) deklareeritud neto- või brutomass või (v.a seemnekartuli puhul) deklareeritud seemnete arv;
- k) juhul, kui on märgitud mass ning on kasutatud granuleeritud pestitsiidide, puhtimisainete või muid tahkeid lisandeid, keemilise töötuse või lisandi laad ning ligikaudne puhaste seemnete massi ja kogumassi suhe, v.a seemnekartuli puhul.

*Artikkel 19***Ametlik järelkontroll**

Liikmesriigid tagavad, et seemnete sordiehtsust ja -puhtust kontrollitakse ametlikult ja pisteliselt.

IV PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 20***Aruandlus**

Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil tegutsevad tarnijad teatavad igal tootmisperioodil kõikide turuleviidud säilitussortide seemnete kogused.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele viimaste nõudmisel nende territooriumil turustatud säilitussortide seemnete kogused.

*Artikkel 21***Taimede geneetiliste ressurssidega tegelevatest tunnustatud organisatsioonidest teatamine**

Liikmesriigid teatavad komisjonile artikli 5 punktis d, artikli 8 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1 nimetatud tunnustatud organisatsioonid.

*Artikkel 22***Hindamine**

31. detsembriks 2011 hindab komisjon artikli 4, artikli 13 lõike 2 ning artiklite 14 ja 15 rakendamist.

*Artikkel 23***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. juuniks 2009. Nad edastavad kõnealuste õigus- ja haldusnormide teksti ning kõnealuste õigus- ja haldusnormide ning käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid kõnealused normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste riiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 24***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 25***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2008

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Androulla VASSILIOU